

שיחת השבוע

הטבע מתחדש וגם אנחנו

השגרה, ככל שתהיה טובה ונעימה, מביאה עמה גם שחיקה ואבדן החדווה. ההתחדשות מפיחה בחיינו רוח חדשה ונוסכת בנו מרץ ושמחה

עת לקריאת התחדשות (צילום: ישראל [בן הצלם ר' לוי יצחק] פריידין)

וח של התחדשות אופפת אותנו בימים הסמוכים לחג הפסח. אלה צובעים את הבית, אלה מחליפים ריהוט, אלה משנים את העיצוב הפנימי, אלה קונים מכשירי חשמל חדשים. גם הטבע מחדש בעונה הזאת את פניו ומתעטף בפי ריחה חדשה וביצירת חיים חדשים.

הקריאה להתחדשות קיימת גם בחיים הרוחניים. כשם שאנו חשים צורך לחדש את מראה הבית, את המכונית, את המלתחה, גם החיים הרוחניים שלנו זקוקים לרענון. השגרה, ככל שתהיה טובה ונעימה, מביאה עמה גם שחיקה ואבדן החדווה. ההתחדשות מפיחה בחיינו רוח חדשה ונוסכת בנו מרץ ושמחה.

זמן לדלג

התחדשות יכולה להיעשות בשתי דרכים. לעתים עושים שינויים קטנים – קצת צבע, הזזת רהיט ממקום למקום, הוספת פריט חדש כלשהו. אך לעתים אנו חשים צורך בהתחדשות כוללת – מחליפים הכול, עושים שיפוץ מקיף ומעצבים את הבית מחדש.

השבת נקרא את פרשת החודש, המדברת על מצוות קידוש החודש, הקשורה בהתחדשותו של הירח. אבל למעשה יש כאן תביעה להתחדשות רוחנית, והדגש כאן הוא על ההתחדשות הכוללת.

פרשת החודש נקראת לקראת חודש ניסן, חודש הניסים. החודש הזה מסמל את יכולתנו להתעלות מעל המגבלות האנושיות והטבעיות. החג שאנו חוגגים בחודש הזה נקרא פסח, מלשון פסיחה ודילוג, ואף הוא מבטא את הכוח שניתן לנו לדלג מעל משוכות ומדרגות.

הקב"ה נמשל בחג הפסח לצבי ה"מודלג על ההרים, מקפץ על הגבעות". כך באה הגאולה במצרים – רגע קודם לכן היו בני ישראל עבדים במצרים, וברגע שאחריו יצאו לחירות ונעשו בני חורין. רגע לפניכן היו שקועים במ"ט שערי טומאה, וברגע הבא כבר היו שרויים במסע לעבר הר סיני.

גם בחיים הרוחניים אנו נדרשים לעתים לדלג ולקפץ. אמנם אין זה סדר הדברים הרגיל והשגרתי. בדרך כלל טוב שדברים מתפתחים בהדרגה, צעד אחר צעד. ועם זה, לפעמים הדרך לחולל שינוי היא עליידי קפיצה ודילוג על שלבים דווקא. יש מצבים וזמנים שיהודי נדרש לקפוץ בבת אחת למים ולא לחכות לתהליכי הבשלה איטיים.

לקפוץ בעצמנו

היתרון בתהליך ההדרגתי, שהוא מבוסס ומעמיק יותר. האדם אינו עולה למדרגה אחת, קודם שהוא עומד איתן על המדרגה הקודמת. רק אחרי שייצב את עצמו במדרגה התחתונה יותר, הוא מעז להניח רגל על המדרגה הבאה. כך הוא עולה שלב אחר שלב. ועם זה, התהליך האיטי הזה כובל אותו למדרגה התחתונה, ולא תמיד הוא מוצא את הכוחות לעלות למעלה. זה בדיוק המקום שבו צריכה לבוא הקפיצה, שמעבירה אותו בבת אחת למציאות חדשה.

חודש ניסן נותן לנו כוח לעשות את הקפיצה הזאת בהצלחה. כשם שהקב"ה שלף את בני ישראל בבת אחת מטומאת מצרים, כך הוא מסייע לכל אחד ואחת מאיתנו לדלג קדימה ולקפוץ למדרגה עליונה יותר, שעד כה לא חשבנו שיש לנו היכולת להגיע אליה. בחודש הזה ניתנת לנו רוח גבית לחולל את השינוי, אבל את הקפיצה נצטרך לעשות בעצמנו.

יש חדש

הילולת הרש"ב

ביום רביעי, ב' בניסן, חל יום ההילולא ה־97 של אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום-דובער) מליובאוויטש, נשיאה החמישי של חסידות חב"ד ומייסד ישיבת 'תומכי תמימים'. הוא נסתלק בעיר רוסטוב, בשנת תר"פ. בבתי כנסת חב"ד יהיו התוועדות לציין היום.

סדרים ציבוריים

בתי חב"ד ברחבי הארץ נערכים לארגון יותר ממאתיים סדרים ציבוריים, שבהם ישתתפו עשרות אלפים. הסדרים מיועדים לכל שכבות הציבור, לכל המעוניין לחגוג את הסדר כהלכתו, באווירה חסידיית שמחה. ההשתתפות מותנית ברישום מראש. פרטים בבית חב"ד המקומי. צעירי חב"ד הפיקו לקראת הפסח מגוון עלוני הסברה על החג, הלכותיו ומצוותיו, לילדים ולמבוגרים, והם מופצים במאות אלפי עותקים.

חדש במוזיקה

הזמר יעקב שוואקי השיק את האלבום הכפול היו זמנים, ובו 8 מהרזות המעניקות 115 דקות של ערגה צרופה והתרפקות נוסטלגית על העבר, ללהיטים הישנים והאהובים. הזמר העולה שמואלי אונגר מגיש את שמואלי-2, ובו 10 שירים חדשים, שמקצתם נהפכו מיד ללהיטים. טל' 03-9606120.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:54	7:31	7:16	6:50
7:54	8:32	8:09	7:46

המולד: אור ליום שלישי, 7 בערב, 4 דקות ו־10 חלקים ראש חודש ניסן: ביום השלישי

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שליחות

ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 972-73-2480711 • פקס' 972-3-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כל אחד יכול להתקדש

שרש"י מפרש בדברי הגמרא במסכת מנחות, ששחיטה אינה נקראת 'שירות' אלא עבודה, ולכן 'שחיטה כשרה בזר'. עבודה יכולה להיעשות על-ידי אדם זר, כפי שעבד משרת את אדונו, אף שתהום מעמדית פעורה ביניהם.

גיוס הרגש והשכל

כל אדם יכול לעבוד את ה' ולשרתו בשתי הדרכים האלה: לשרת את ה' מתוך קרבה, ובד בבד לעבדו כעבד המכפיף את רצונו לרצון האדון. אלא שכדי ליישם את העבודה הזו בפועל התנאי הוא: "נדבה רוחו אותו והבינו מדעו" – לגייס את כוחות הנפש הפנימיים, השכל והרגש, ואז כל אישיותו מגויסת לכך.

נדיבות הרוח מבטאת את הרגש, המידות שבלב, שהרי הנדיבות באה מן הלב. ואילו ההבנה והמדע מקורם במוחו של האדם. כאשר השכל והרגש שותפים לעניין, ההחלטה יכולה לבוא לידי מימוש מלא.

(תורת מנחם, כרך מ, עמ' 225)

אמרת השבוע

הגלגל מסתובב

בשנת תרס"ד נוצר משבר כלכלי גדול ברוסיה. אחד מחסידיו של הרבי הרש"ב מליובאוויטש היה קבלן גדול והמשבר מוטט את עסקיו. הוא נכנס אל הרבי ופרץ בבכי מר. "עשרים שנה הייתי קבלן מצליח, ועשרות יהודים מצאו אצלי את פרנסתם. עכשיו טוב מותי מחיי", אמר.

השיב לו הרבי: "בעיר וינה יש גלגל ענק, וקרונות קבועות בו. יש קרונות העולות למעלה ויש היורדות למעלה. חז"ל אמרו שגלגל חוזר הוא בעולם. מי שנמצא בראש הגלגל צוחק ושמה, אבל באמת אינו אלא שוטה, שהרי הגלגל מסתובב. כמו־כן מי שנמצא בתחתית הגלגל ובוכה, צריך לדעת שהגלגל מוסיף להסתובב.

"גרש את הייאוש!", אמר לו הרבי. "המשך בעסקיך ובעזרת ה' הגלגל יסתובב ותחזור למעמדך".

פתגם חסידי

"מעלה נפלאה היא שהקב"ה מזכה את האדם שהוא מקבל עונג בעשיית טובה לזולת, עד שיהודי שני נעשה יקר בעיניו יותר ממנו עצמו" (אדמו"ר הרש"ב מליובאוויטש)

בהמשך הוא מדגיש: "מכל באי העולם". ביטוי זה שאוב מהמשנה במסכת ראש השנה, המדברת על כך ש"בראש השנה כל באי העולם עוברין לפניו כבני מרון". הכוונה היא הן לבני ישראל הן לאומות העולם. מחדש אפוא הרמב"ם חידוש עצום: לא רק בני ישראל יכולים לעבוד את הקב"ה, בבחינת שבט לוי, אלא אפילו אומות העולם.

מקרב ומרחוק

אלא שכדי להשיג את רמת הקדושה הזו האדם נדרש "להיבדל". אין הכוונה להתנתק מן העולם, אלא לפתח מודעות של התבדלות מענייני העולם. האדם נדרש שלא להיות שקוע בהבלי העולם.

כאשר התנאי הזה מושג, ביכולתו "לשרתו ולעבדו". משרתים ועבדים מייצגים דרכי עבודה שונות. שירות איננו קשור בטרחה, אלא בקרבה ערכית, בדומה ליהושע, שפונה משרתו של משה, "לא ימיש מתוך האהל". ואילו עבודה איננה מחייבת קרבה, כפי

כשהתורה מסכמת את תרומות המשכן היא מתארת את התורמים במילים "וכל אִשְׁר נְדָבָה רִחוּ אֹתוֹ". הרמב"ם משתמש בביטוי הזה בבואו להגדיר את מי שמוסרים עצמם לעבודת הבורא: "ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו... להיבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבדו... הרי זה נתקדש קודש קודשים, ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים".

לשוננו של הרמב"ם, בכל הלכותיו, מדויקת. גם בהלכה זו טמונים עניינים מופלאים, והם מתגלים כאשר מדייקים היטב במילותיה.

גם גויים

תחילה הוא אומר "כל איש ואיש". בני־האדם נחלקים באופן כללי לאנשי מחשבה ולאנשי מעשה; יושבי אוהל ובעלי עסק. כאן הרמב"ם מדגיש שלא רק אנשי התורה מסוגלים לשרת את הקב"ה, אלא גם אנשי עשייה ובעלי עסקים.

מן המעיין

שבת | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

להבעיר כל השבוע

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" (שמות לה,ג). בכל ימות השבוע צריך האדם להבעיר את לבו באש הדבקות האהבה ולה', ואז בבוא השבת תהיה שלהבת נפשו עולה מאליה. זו הדרך הנכונה, ולא שהאדם ישקע בימי המעשה בחומריות ויצטנן, ורק כשתבוא השבת יצטרך להתחיל ללבות אש בגחלים העוממות.

(חת"ם סופר)

שבתה כנגד שבתה

בשבת הגיהינום שובת ועל כך הקב"ה אומר: האש שלי, פיו של גיהינום, שובת בשבילכם, ולכן גם האש שלכם תשבות ביום השבת.

(בעל הטורים)

זמן למחלוקת

רוב המחלוקות פורצות אצל יהודים ביום השבת, כי ביום זה בני־אדם מתפנים מעיסוקיהם ומתאספים יחד, וזו שעה כשרה למריבות. באה התורה ומזהירה שלא יבעירו את המחלוקת בשבת.

(עקדת יצחק)

השבת כשלת

על השבת נאמר "כי אות היא ביני וביניכם". השבת היא כמו השלט שמעל כל חנות ובית מסחר, שכל זמן שהוא תלוי מעליהם אנו יודעים

שהם קיימים, וכשמסלקים אותו סימן שנתחסל העסק או שהועבר למקום אחר.

(מחנה ישראל)

ההוצאות מוחזרות כפליים

"יציאות השבת שתיים שהן ארבע" (שבת ב,א). ההוצאות שיהודי מוציא לכבוד שבת יוחזרו לו בחזרה בתוספת ריבית, כפליים – "שתיים שהן ארבע".

(מאוצרו הישן)

עבודה בדרך אגב

"ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה'" (שמות לה,ב). כאשר התנהלותו של האדם בששת ימי החול היא באופן של "תיעשה", כבדרך אגב וממילא, כי־אז הוא יכול להתמסר בשבת לעניינים רוחניים, בלי טרדות של מחשבות זרות.

(הרבי מליובאוויטש)

שתי בחינות בשבת

יש שתי בחינות בשבת: השבת שקדושתה באה מלמעלה, וזו מתנת הקב"ה לישראל, וכמאמר חז"ל "מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה"; והשבת שבבחינת "מונה שישה ימים ומשמיר", היא שבתו של האדם, שהוא מוסיף תוספת קדושה בשבת.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

ישועה באמריקה

היא הייתה דמות מוכרת בסמטאות שכונת בתי אונגרין בירושלים. אלמנה קשישה, שהתגוררה בגפה שנים רבות, ונודעה בצדיקותה. מדי בוקר נהגה להשכים ולפתוח את שערי בית הכנסת של החסידיים, שבו הייתה מתפללת שחרית במניין ותיקין, ממקומה שבעזרת הנשים, והייתה מקפידה גם על תפילות מנחה וערבית. מעשי החסד שלה היו מפורסמים לכול. ואולם את סיפורה האישי המופלא ידעו מעטים בלבד.

דבורה מרים קווין היה שמה. היא נולדה בשנת תרל"ג, בעיר דווינסק שבבלטוויה, שבה חי הגאון הרגוע צ'ובי. משפחתה של דבורה מרים השתייכה לחסידות חב"ד. בילדותה התייתמה מאביה, ואמה האלמנה נותרה לבדה עם ילדיה הקטנים. גיסה של האם, אחי בעלה, הכניסם לביתו ופרש עליהם את חסותו.

דבורה מרים גדלה והתחנכה ליראת שמים ולמידות טובות. כשבגרה רצתה להינשא לבעל תלמיד חכם, אולם הדוד ייעד אותה לבנו, ודבורה מרים גנזה את חלומה. בשנת תרנ"ד הקימה עם בן דודה בית בישראל.

השנים נקפו, ובני הזוג טרם נפקדו בילדים. דאגה החלה לכרסם בלבם. בשנת תרס"ד, כאשר הושלמו עשר שנים כאבות של אכזבה, החלו קרובי המשפחה לחשוב על פירוק החבילה.

לאחר התחבטויות נפש ממושכות החליטו השניים להביא את הסוגיה למפתנו של הגאון הרגוע צ'ובי. הגאון הקשיב לדבריהם והשיב: "אם שאלתכם היא אם מותר לכם להתגרש – התשובה חיובית; אך אם אמנם עליכם לעשות זאת, זו כבר איננה שאלה לרב אלא לרבי".

יצאו השניים אל העיירה ליובאוויטש, אל רבי שלום דובער שניאורסון, אדמו"ר הרש"ב. הם תינו את צרתם באוזני הגבאי, וביקשו להתקבל אצל הרבי ל"יחידות". הנה נאלץ להשיב את פניהם ריקם לנוכח התור הארוך שהשתרך על מפתן דלתו של הרבי.

הבעת הצער והאכזבה ניכרה היטב על פניהם של בני הזוג. הגבאי יעץ להם עצה: "עמדו ליד הפתח, וכאשר הרבי יצא, יבחין בכם ויטה אוזן קשבת למצוקתכם".

ואכן, כאשר פנה הרבי לצאת מחדרו ראה את בני הזוג הממתנים בחוץ והזמינם פנימה. עוד בטרם הספיקו

לפצות פה, הקדים הרבי ואמר: "העצה שיעצו לכם להתגרש אינה נכונה. עצתי שתקיימו את דברי חז"ל מְשֵׁנָה מקום מְשֵׁנָה מוזל לטובה ולברכה. סעו לאמריקה, ושם יהיו לכם ילדים ותזכו לברכה רבה".

יצאו השניים מאת הקודש נדהמים ונרעשים, הן מרוח הקודש שהתגלתה לפניהם, הן מעצתו הבלתי-צפויה של הרבי. אמריקה של אותם ימים הייתה שמונה רוחנית, כמעט בלי תשתית לחיים יהודיים ראויים.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

איך להביט על יהודי

סיפר יהודי חסידי מירושלים: פעם אחת התפרסם בעיתונות שהרבי מליובאוויטש קיבל יהודי שעיסוקו היה רחוק מאוד מענייני תורה וקדושה. הדבר עורר ביקורת בבית הכנסת שבו אני מתפלל. אף על-פי שאיני חסיד חב"ד, הרגשתי צורך להתייצב נגד הביקורת. ניצלתי רגע של רגיעה בוויכוח ואמרתי שהאיש הזה הוא בעל 'יחוסי', שכן הוא צאצא של צדיק פלוני. באותו רגע נהנה הנוכחים ואמרו: "נו, נראה שהרבי מליובאוויטש ראה שיש לו נשמה גבוהה וניסה להחזירו למוטב". חיכיתי ואמרתי שבאמת אינני יודע את פרטי 'יחוסי' של האיש, אבל הוא אכן בעל 'יחוסי' מיוחד – הוא בן אברהם, יצחק ויעקב...

ואכן, באלפי שיחותיו ואיגרותיו מלמד הרבי איך להביט על יהודי. גם אם בעיני הבשר שלנו הוא נראָה נחות ביותר, כל יהודי הוא בן אברהם, יצחק ויעקב, בנויחידו של מלך מלכי המלכים הקב"ה. כשם שהיינו עושים כל אשר לאל ידנו להחזיר הביתה בן יחיד שסר מן הדרך, כך יש לפעול למען כל יהודי באשר הוא, כי גם הוא בן יחיד – בנויחידו של הקב"ה.

גאולה בעקבות הבחירה

בהתוועדות שבת פרשת ויקהל-פקודי תשמ"ג ביאר הרבי בהרחבה את עניינה של פרשת 'החודש', על בסיס מאמר המדרש (שמות רבה פרשה טו"א): "משבחר הקב"ה בעולמו, קבע בו ראשי חודשים ושנים, וכשבחר ביעקב ובניו, קבע בו ראש חודש של גאולה". ממאמר זה עולה, כי כל עניין הגאולה הוא תוצאה מהבחירה ש"בחר ביעקב ובניו".

אמר הרבי (התוועדות תשמ"ג כרך ב, עמ' 115): "על-פי זה מובן עד כמה יש להתפעל מגודל מעלתם של בני ישראל. כאשר יהודי חושב לרגע על הגאולה ממצרים, הוא בא לידי התפעלות גדולה ביותר, ואומר את ההגדה בקול רם ובשמחה וכו'. על אחת כמה וכמה כשהוא חושב על הגאולה העתידה, שהיא באופן גולה יותר, לאין ערוך, מגאולת מצרים, הרי בוודאי שבא לידי התפעלות גדולה ביותר".

"אם כן, כאשר מסבירים לו שכללות עניין הגאולה (הן גאולת מצרים הן הגאולה העתידה) נפעל כתוצאה מזה שהקב"ה 'בחר ביעקב ובניו' – הרי זה מעורר אצלו התפעלות עצומה מגודל מעלתם של בני ישראל (שבהם בחר הקב"ה)".

ביהודי הזה בחר הקב"ה

ומכאן ההוראה לפועל: "כאשר מגיע הזמן של קריאת פרשת החודש, ומתבוננים במאמר הזה של המדרש, הרי זה מעורר תוספת חיות והתלהבות בקיום הציווי 'ואהבת לרעך כמוך', כי כאשר פוגשים יהודי ברחוב (איזה שיהיה), הנה מבלי הבט על מעמדו ומצבו – יודעים שיהודי זה בחר בו הקב"ה בכבודו ובעצמו!

"ומה שייטכן לפעמים שתהיה הנהגה שאינה מתאימה, הרי זה רק מפני ש'יצרו תקפו', וכאשר מבטלים את הכפייה של יצר הרע, מתגלה רצונו האמיתי של היהודי".

"ומובן שכל מה שיעשו עבור יהודי זה – לא יספיק כדי לשלם לו על גמולו, ועד שאין זה בערך כלל לעומת מה שיהודי זה נתן לו, כי יהודי זה נתן לו עניין של 'גאולה' (על-ידי זה שבו בחר הקב"ה)".

"ומובן בפשטות גודל החיות וההתלהבות בעשיית טובה עם הזולת ('ואהבת לרעך כמוך'), כאשר עושים זאת מתוך ידיעה והכרה שיהודי זה פעל עניין של גאולה.

"וזוהי ההוראה הנלמדת מתוך העניין של פרשת החודש – שצריכים להוסיף בכל הפעולות הקשורות עם הציווי 'ואהבת לרעך כמוך', ובמיוחד בפעולות של הפצת היהדות, דהיינו לדאוג לטובתו הרוחנית של כל אחד ואחת מישראל".

אך חזקו עליהם דברי הרבי, וכבר ממחרת החלו לארגן את הגירתם. הידיעה על עזיבתם התפרסמה בכל העיר. נסיעה לאמריקה לא הייתה דבר שבשגרה באותם ימים.

מצוידים גם בברכת הדרך מאת הגאון הרגוע צ'ובי יצאו בני הזוג למסעם. בשנה הבאה כבר היו באמריקה, מנסים להתרגל למציאות הזרה. השניים החליטו שלא להיסחף אחרי התרבות האמריקנית ולשמור בכל התוקף את ערכי היהדות.

עד מהרה נעשו בני הזוג לעמודי תווך בהקמת היהדות ועולם התורה בארצות-הברית. בין היתר הקימו תלמוד תורה, כדי שילדיהם יזכו להתחנך על טהרת הקודש. לימים נהפך המוסד לשיבה המפורסמת 'תורה ודעת'. הם אף ייסדו שחיטה כשרה ועוד מוסדות דת.

ואכן, ברכת הרבי התקיימה אף היא. לבני הזוג נולדו שמונה ילדים, וכולם זכו לאריכות ימים ושנים. השניים התגוררו בשכונת ויליאמסבורג שבברוקלין והתפללו בבית הכנסת 'צמח צדק'. וכשבית הכנסת הזה נמכר מפני כמה וכמה סיבות, הועברו כספי המכירה לבית הכנסת חב"ד בירושלים.

בני הזוג קווין זכו וכל צאצאיהם נותרו יהודים נאמנים לדרך אבותיהם. דבורה מרים התאלמנה מבעלה בשנת תרפ"ז והוסיפה להתגורר בארה"ב, עד הגיעה לגיל שמונים, ואז החליטה לעלות לארץ ישראל. נחישותה ואופייה הנמרץ הקלו את קשיי המעבר, והיא קבעה את משכנה בירושלים עיר הקודש.

דבורה מרים זכתה לאריכות ימים מופלגת, וכל העת לא חדלה מלעסוק בתפילה ובמעשי צדקה וחסד. פעם אחת בא בנה לבקרה, והביא עמו מתנה יקרת ערך – מקרר חשמלי, שהיה אז מוצר חדיש ונדיר. כשבא לבקרה בשנה שלאחריה, נדהם לגלות שהמקרר איננו. "נתתי אותו להכנסת כלה", הסבירה אמו. הבן נאלץ לקנות בעבורה מקרר חדש, ולהתנות עמה שהמקרר נשאר בבעלותו והוא רק מעניק לה את הזכות להשתמש בו...

האישה המופלאה נפטרה בשנת תשד"מ, בשיבה טובה, בהיותה בת 111. נינה, הרב דניאל כהן, משמש שליח חב"ד בחברון. לפני כמה שנים יזם הרב כהן את שיפוץ בית רומנו, שאותו קנה אדמו"ר הרש"ב, והפך אותו למגדלור להפצת ערכי החסידות. הוא ראה בכך סגירת מעגל – הנין שנולד בעקבות ברכת אדמו"ר הרש"ב זכה לעסוק בחידוש נכסיו בעיר האבות חברון.

החלום הירושלמי התגשם באילת

כמורכב נפרסו על הדגם, שנבנה ביחס 1:25 מהגודל האמיתי, כל סוגי היריעות המפורטות בתורה, וכל אחת מהן חוברת ממספר החלקים המדויק שקבעה התורה.

דגם מדויק

"לצערנו יש מי שבנו דגמים בלי להיצמד למקורות, וכך הפרטים אינם משקפים את המשכן האמיתי", מסביר הרב אייזנבך. "יש גם מי שבנו דגמים ולא פירשו נכון את הכתובים, או שהאמנים שיצרו אותם אהבו לשנות דברים על-פי רצונם ופרי דמיונם. אנחנו חשנו חובה להקים דגם מדויק ביותר, על-פי שיטת רש"י."

הדגם הוקם בבית ספר חב"ד באילת, שאותו מנהלת רעייתו, לאה. "בסיום המלאכה החלטנו שדגם מרהיב כליכך לא נועד לתלמידי בית הספר בלבד. מאז באים תלמידים ותלמידות לראות את הדגם ולהתרשם מיופיו".

מפרקים ובונים

דגם המשכן נהפך לאטרקציה בעיר. "הדגם מאפשר פירוק והרכבה", מספר הרב אייזנבך. "התלמידים לומדים תחילה כמחצית השעה את פסוקי התורה העוסקים במשכן, ומיד אחר-כך הם מפרקים אותו לגורמים ובונים אותו מחדש

שמעון היה אז תלמיד בחדר ירושלמי. כיתה יצאה לחזות בדגם של המשכן, והוא וחבריו לא הפסיקו להתפעל. בפעם הראשונה הבינו מה שלמדו על מלאכת המשכן. "כשלמדנו על המשכן, הפרטים היו רחוקים מאיתנו", מספר הרב שמעון אייזנבך (53), "אולם כשראינו את הדגם פתאום הדברים נעשו ברורים".

ראיית הדגם הפעימה את התלמיד הצעיר ונחרתה עמוק בלבו. "מאז חלמתי להקים דגם מפואר של המשכן", מספר הרב אייזנבך, המשמש רב שכונת השחמון באילת.

משכן בעיר הדרומית

עשרות שנים חלפו והרעיון עדיין קינן בקרבו. "אחד הדברים הקשים בלימוד בתלמודי התורה ובבתי הספר הוא פרטי המשכן וכליו", הוא מסביר. "התורה מייחדת להם פרשיות ארוכות, ודנה בפרטי עשייתם, אבל קשה להנגיש זאת לילדים. לפני כמה שנים החלטתי להגשים את חלום הילדות ולהקים באילת, כן באילת, דגם מדויק של המשכן, עם כל פרטיו".

העבודה הייתה לא פשוטה. בדגם מופיעים כל החלקים, מהקרשים עם שתי הידיות התחתונות, הטבעות העליונות, הבריחים החיצוניים, הבריח התיכון, האדנים, הטבעות לבריחים ועד קרשי הפתח והמסך הפנימי עם אדניהם וטבעותיהם.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

בדיקת טלית קטן

שאלה: כשבדקים טלית קודם לבישתה, האם צריך לבדוק גם את ה'טלית קטן'?

תשובה: על-פי שולחן ערוך אדמו"ר הזקן יש לבדוק בכל יום מחדש, לפני ברכת הטלית, את חוטי הציצית התלויים, וכן לעיין בחלק של הציצית המחובר לכנף הבגד ולוודא שלא ניתק, ואף שהטלית כבר נבדקה אתמול יש לחזור ולבדוקה, ואי-אפשר להעמידה תמיד על חזקתה שנשארה בכשרות, מכיוון שדרכן של הציציות להינתק מכמה סיבות.

לכן תיקנו חכמים לבדוק את הציציות בכל יום ויום, ותיקנו לעשות זאת לפני הברכה, מכיוון שאם לא יבדקו אותן אז – לא יבדקו לעולם. ומי שלובש הרבה בגדים של ציצית, צריך לבדוק את הציציות של כל אחד ואחד מהם, שמה נקרעה

דגם המשכן. הרב אייזנבך ותלמידים

במו ידיהם. זו להם חוויה עמוקה במיוחד".

למקום באים גם אנשי חינוך מאילת ומחוצה לה ועוד מבקרים רבים. "היה יהודי עיוור, שביקש לבקר בתצוגת המשכן. הוא שהה במקום שעה ארוכה. מישש כל חלק בידי, פירק ובנה מחדש, פתח את חלקי היריעות וחיבר אותם. על אף גילו המתקדם, הוא התלהב כנער צעיר. בסיום ביקורו אמר לנו כי תמיד הוא לומד על המשכן, אך מעולם לא קלט בדיוק במה מדובר. 'עכשיו אני יודע מה היה שם בדיוק', חתם בהתרגשות".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציין' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציין' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

אחת מהן, ונמצא שהאדם לובש ארבע כנפות בלי ציצית. כמורכב צריך להפריד את חוטי הציציות זה מזה, כי 'ציצית' פירושה חוטים נפרדים.

מי שנשתהה לבוא לבית הכנסת, ועלידי שיתעסק בבדיקת הציציות יפסיד את התפילה בציבור, רשאי ללבוש את הטלית בלי בדיקה ובלי הפרדה, ולסמוך על כך שאתמול היו הציציות שלמות. וה'משנה ברורה' כתב שבכל-זאת יעיין בהן קצת, ככל האפשר.

לדעת ה'לקוט יוסף', מי שיש לו פנאי יבדוק את הציציות קודם שיברך על הטלית, ובפרט במקום חיבורן בכנפות הטלית, כדי שלא יברך ברכה לבטלה. וגם טלית קטן נכון לבדוקו קודם הלבשה. ואולם לדעתו, מעיקר הדין אין צורך לבדוק את חוטי הציצית בכל יום, לפי שסומכים על 'חזקת הכשרות' שלהם.

מקורות: שו"ע סי' ח ס"ז, ט ונו"כ. שו"ע אדה"ז סי' ב"ד. משנ"ב ס"ק כב. ילקוט יוסף סל"ו ובהערות.

לקרוא ולדעת

הספר שפותח לפניכם צוהר אל ימות המשיח ומשיב על כל השאלות:

- מהי הגאולה? • מה יעשה המשיח?
- כיצד יתגלה? • ומה יקרה עם הופעתו?

לשון בהירה | 368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

יופי של סיפורים

שני כרכים של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע' סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות, סיפורים שנוטעים יראת שמים, אמונת צדיקים ומידות טובות

טל' 1-718-6041020